

творби. (Първото изпълнение на Бетховеновата меса d-moll е било оловестено като X.). Въ по-ново време—X. наричат голѣми тържествени вокални творби. X-ни се наричат и националните пѣсни на разнитѣ народи, както и хвалебните пѣсни на светии, короновани и др. видни лица.

Хиндемитъ, Паулъ — Hindemith, Paul — най-значителния представител на новото музикално творчество въ Германия, род. 16 ноем. 1895 въ Ханану; започнал да учи цигулка единадесетгодишенъ, той изработва отъ себе си единъ отличенъ цигуларъ и виолистъ, учейки въ Хоховата консерватория въ Франкфуртъ а/М, дето Арнолдъ Менделсонъ и Бернардъ Секлесъ сж били учителитѣ му по теория и композиция; първи концертмайсторъ на оперния оркестъръ въ Франкфуртъ а/М, и виолистъ въ „Амаръ квартетъ“, отъ 1927 води майсторски класъ по композиция въ Берлинската висша школа за музика. Творчеството на X., въ своята цѣлостъ—отразява, по единъ твърде ясенъ начинъ, онази криза, която е настъпила въ музиката презъ последното десетилѣтие: първитѣ му творби сж въ духа на новоромантиката, следъ което се явяватъ нѣща съ грубо противоромантична насока; подиръ това, изпитва влиянието на Стравински (главно въ ритмиката), служи си съ елементитѣ (ритмични) на джазовата музика; въ тематика следва Регера, а въ форма—майсторитѣ отъ предкласиката — докато въ последнитѣ си работи експериментира въ най-новитѣ насоки („младежкото движение“), изваявайки едно голѣмо техническо умѣние—преобладаване на виртуозния елементъ, и показвайки следи отъ единъ модеренъ академизъмъ, при една удивителна плодовитостъ. Творби: „Весела симфонията“ за малък оркестъръ, концертъ за оркестъръ, съ концертиращи цигулка, обой и фаготъ; концертна музика за духовъ оркестъръ, флейта и обой; концертъ за пиано и оркестъръ; камерна музика № 1, и малка камерна музика за 5 духови (и дветѣ атонални), „6 камерни музика“ или концерти № 2 за пиано, № 3 за виолончелъ, № 4 за цигулки, № 5 за виола, № 6 за виола д'амуръ съ оркестъръ; концертъ за

органъ и камероркестъръ, сонати: 2 за цигулка и пиано; по една за виола и виончелъ и пиано; по една за цигулка и виола — соло, 3 струнни квартета; клавирквинтетъ, квинтетъ за струненъ квартетъ и кла-

Паулъ Хиндемитъ

ринетъ, „Учебна пиеса за инструментално съвмѣстно свирене“; „Гласова, и за свирене, музика за любители и приятели на музиката“; пѣсни съ оркестъръ и пиано; клавирни и др. инструментални нѣща. За сцена: „Убиецъ, надежда на женитѣ“, „Нушъ Нуши“, „Санкта Сузана“, „Дяволтъ“ — (танцова пантомима за 10 инструмента), „Отиване и връщане“, скечъ-оперитѣ „Кардилакъ“ и „Новини на деня“ — злободневна ревиюподобна творба, но съ сигурностъ въ формата — работа, съ която X. търси разрешение на оперната криза. Други творби 1930—1932: Камерна музика за пиано, дървени и 2 арфи (1931), концертна музика за соло-виола и голѣмъ камероркестъръ (1931), 2 мъжки хора (несъпроводни): „Пролѣтътъ“ и „Една свѣтла нощъ“, (1929), „Леки петтонни пиеси за пиано на 2 рѣце“. Концертна музика за медни и струнни инструменти, ораторията „Das